

CONV 294/02

WG VIII 6

**MUISTIO**

---

Lähettiläjä: SihteeristöVastanottaja: Työryhmä 8: Puolustus

---

Asia: **Muistio 23.9.2002 pidetystä kokouksesta**

---

**Selvitys kokouksen kulusta**

1. YUTP:n korkean edustajan Javier Solanan puheenvuoro ja sitä seurannut keskustelu
  - Solana kertoi lyhyesti Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan luomisen taustoista. Kansalaiset olivat jatkuvasti pyytäneet, että Euroopan turvallisuudesta huolehdittaisiin paremmin, joten yhteisellä turvallisuus- ja puolustuspolitiikalla oli huomattava kannatus. Toisaalta useat kansainväliset tahot toivoivat Euroopan unionin osallistuvan tiiviimmin kriisinhallintaan. ETTP:n edellyttämät päätöksentekojärjestelyt oli nyt luotu ja vielä pyrittiin varmistamaan, että unionilla olisi käytettävissään tarvitsemansa sotilaalliset voimavarat. Solana kertoi unionin Helsingissä 1999 itselleen asettamasta tavoitteesta ja totesi, että sen jälkeen on edistytty huomattavasti, mutta monilla aloilla on vielä tehtävää. Joissain tapauksissa tämä edellyttää puolustusmenojen lisäämistä, ja yhteistyötä puolustusmateriaalikysymyksissä on myös pyrittävä parantamaan tehokkaammin. Järjestelyistä sopiminen Naton voimavarojen käytön mahdollistamiseksi on edelleen yksi tärkeimmistä jäljellä olevista tavoitteista. Valmistelukunnan kannalta on tärkeätä, että otetaan huomioon jäsenvaltioiden erilaiset tilanteet ja niiden hankaliksi kokemat asiat ja uusissa ehdotuksissa jätetään tie avoimeksi tulevaisuutta varten.
  - Keskusteluissa useat työryhmän jäsenistä tiedustelivat Solanalta, kuinka voimavarakysymyksessä voitaisiin edetä konkreettisesti ja millaisia vaihtoehtoja on tarjolla ETTP-yhteistyön tiivistämiseen. Monet huomauttivat, että ETTP:n tulevaisuutta säätelee ennen muuta poliittinen tahto. Korostettiin Nato-yhteensopivuuden merkitystä sekä sopimuksen aikaansaamista, jotta voitaisiin käyttää Naton voimavaroja. Kyseltiin myös, millä tavoin ehdokasvaltiot tulevat osallistumaan ETTP:hen, mikä on komission asema ja minkälaisia suhtautumiseroja jäsenvaltioiden parlamenteissa esiintyy.

- Solana vahvasti etenemisen edellyttävän riittävää poliittista tahtoa. Yleinen mielipide on varsin puoltava, joten on toimittava sen mukaisesti. Voitaisiin kenties harkita, että ETTP:n toiminta olisi tulevaisuudessa riittävän joustavaa ja mahdollistaisi esimerkiksi sen, että halukkaat osapuolet voisivat toimia yhdessä. Voimavaroja ajateltaessa puolustusmateriaaliyhteistyö saattaisi johtaa parempaan kustannustehokkuuteen pitkän ajan kuluessa, mutta sillä välin jäsenvaltioiden olisi oltava valmiita harkitsemaan puolustusmenojen lisäämistä. Tärkeimpänä tavoitteena on (aina viime aikoihin asti yhteistä puolustusta varten tarkoitettujen) Euroopan asevoimien mukauttaminen, jotta niitä voitaisiin käyttää myös alueensa ulkopuolella. Tämä edellyttää riittävien uusien voimavarojen kehittämistä erityisesti kuljetusten, viestintäyhteyksien ja logistiikkatuen alalla. Ehdokasmaiden olisi myös mukauduttava ja joissain tapauksissa vähennettävä joukkojensa vahvuutta, vaikka siitäkin aiheutuisi lyhyen aikavälin kustannuksia. Suhde Natoon on tärkeä, ja pyritään edelleen ratkaisemaan Nato-voimavarojen käyttöön liittyvät avoimet kysymykset. Tosin Naton ja EU:n vastuu yhteisestä puolustuksesta ovat erilliset eivätkä ole sidoksissa toisiinsa. Kriisinhallinta käsittää myös siviilipuolen, ja komissiolla on merkittävä tehtävä asiaankuuluvien välineiden osalta.

## 2. Euroopan toiminta puolustusallalla. Tavoitteiden edellyttämät sotilaalliset voimavarat.

Euroopan unionin sotilasesikunnan pääjohtaja, kenraali Schuwirth kertoi työryhmälle pääpiirteissään ETTP:n tähänastisesta kehitymisestä ja esitteli sen toimintarakenteita, käsitteitä ja varsinkin voimavaroja. Voimavaroihin liittyvä suunnittelu perustuu toistaiseksi yleisluontoisiin skenaarioihin, sillä konkreettisia operatiivisia vaatimuksia ei ole määritelty. Yleistavoitteen toteuttamisessa on toistaiseksi edetty siihen, että on vahvistettu voimavarojen olemassaolo, mutta samalla on todettu useita puutteellisuksia. Jotkin puutteista johtuivat siitä, ettei olemassa olevia voimavaroja ollut tarjottu käyttöön, ja jotkin ovat todellisia puutteita, jotka on korjattava. Joitain aloitteita on jo vireillä kuten suuren kapasiteetin kuljetuskoneita koskeva Airbus-hanke. Lisätoimia tarvitaan erityisesti yhteistyössä tutkimus- ja kehitysalalla ja hankinnoissa. Esimerkkejä aloista, joilla on tärkeätä löytää yhteisiä ratkaisuja, ovat ilmatankkaus ja viestintäjärjestelmät. EU:n ja Naton keskinäisissä suhteissa on tärkeätä huomata, että kummankin voimavarat saadaan pääasiassa samoista joukoista. Yhteiset toimintatavat ovat siis molempien etujen mukaisia.

Keskusteluissa tuotiin esiin kriteerien määrittäminen tiiviimpään turvallisuusalan yhteistyöhön osallistumiselle. Käsiteltiin myös kysymystä skenaarioista (Petersberg tai sen jälkeiset) sekä joukkojen luonteesta (asevelvollisista koostuvat tai muut). Kenraali Schuwirth korosti sitä, että kriteerejä olisi arvioitava kustannustehokkuuden perusteella. Päätaavoitteeseen liittyvät mahdolliset skenaariot käsittävät tällä hetkellä kaiken paitsi yhteisen puolustuksen. Tärkein kysymys asevelvollisista koostuvien joukkojen suhteen on se, millä perusteella ne valitaan todellisiin operaatioihin.

Puheenjohtaja totesi lopuksi, että kokous tarjosi työryhmälle oivan tilaisuuden käsitellä useita, nimenomaan voimavaroihin liittyviä tärkeitä kysymyksiä, kuten tarvittavan poliittisen sitoutumisen löytäminen, mahdolliset kriteerit tuleviin yhteistoimiin osallistumiseksi sekä ETTP:hen kuuluvien tehtävien laajuus.

3. Muut asiat

Puheenjohtaja ilmoitti, että seuraavassa, 4.10. järjestettävässä kokouksessa käsiteltäisiin puolustusmateriaalikysymystä. Alustajiksi on kutsuttu useita asiantuntijoita.

---